

REGULERING AV FISKET ETTER VASSILD I 2015

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår at det innføres garanterte kvoter med et maksimalkvotetillegg i fisket etter vassild i 2015.

Fiskeridirektøren foreslår at det avsettes 300 tonn av totalkvoten til bifangst.

Fiskeridirektøren foreslår ellers i det vesentligste å videreføre reguleringsopplegget fra 2014.

2 FISKE ETTER VASSILD I NORGES ØKONOMISKE SONE

På grunn av en sterk økning i fangsten i 2006 og usikkerheten om bestandssituasjonen har fisket etter vassild vært kvoteregulert fra juli 2006. Fartøy med vassildtråltillatelse fisket totalt 20 562 tonn vassild nord for 62°N i 2006. Fra og med 2007 har fisket vært begrenset av en kvote på 12 000 tonn.

2.1 FISKET I 2013

Tabell 1 viser kvoter og fangst av vassild i 2013. For 2013 ble det fastsatt en totalkvote på 12 000 tonn vassild. Av dette ble det avsatt 300 tonn vassild til forskningsfangst og 400 tonn til bifangst ut ifra forventet bifangst i fisket etter kolmule og øyepål i 2013. Totalkvote til utdeling etter disse avsetningene var på 11 300 tonn.

Tabell 1: Kvote, fordeling og fangst av vassild i 2013

	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)
Ordinær kvote vassildtrål	11 300	11 698	-398
Forskning	300	269	31
Bifangst	400	270	131
<i>Bifangst nord for 62°N</i>		11	
<i>Bifangst sør for 62°N (inkl. vassildtrål)</i>		259	
Totalt	12 000	12 237	-237

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 14. oktober 2014

I Reguleringsmøtet høsten 2012 ble det foreslått å oppheve periodiseringen av fisket. Begrunnelsen for å gå vekk fra ordningen med to perioder var at deltakelsen i andre periode var svært lav, samt at det tidligere argumentet om å støtte en spesialisert landindustri på trøndelagskysten ikke lenger veide like tungt som følge av at nær all vassild de senere årene ble fryst ned og eksportert. I reguleringen for 2013 ble ordningen med periodisering opphevet.

Den 19. april hadde norske fartøy med vassildtrållatelse landet totalt 11 297 tonn vassild. På bakgrunn av dette ble fisket stoppet samme dag. 14 fartøy fisket over kvoten med totalt 495 tonn, det vil si et gjennomsnittlig overfiske på 35 tonn per fartøy. Til sammenligning var det et gjennomsnittlig overfiske på 21 tonn per fartøy i 2012.

Som følge av at bifangst av vassild i andre fiskerier viste seg å bli lavere enn det som var lagt til grunn ved fastsettelse av bifangstavssetningen for 2013, ble fisket gjenåpnet innenfor de opprinnelige maksimalkvotene den 9. september.

Den 16. september var totalkvoten på 12 000 tonn beregnet oppfisket. Etter anbefaling fra Fiskeridirektoratet bestemte Fiskeri- og kystdepartementet at fisket ikke skulle stoppes, og at fartøy med resterende kvote skulle tillates å fiske opp disse. Dette ville gi et estimert overfiske av totalkvoten på 250 til 300 tonn ved årets slutt.

Ved årets slutt hadde fartøy med vassildtrållatelse fisket 11 698 tonn vassild nord for 62°N. Dette er nær 400 tonn over kvoten som ble fastsatt ved årets start. I tillegg til dette ble det tatt omtrent 270 tonn bifangst av vassild i andre fiskerier. Totalkvoten i 2013 ble overfisket med 237 tonn.

2.2 FISKET I 2014

2.2.1 Kvotesituasjonen i 2014

For 2014 er det fastsatt en totalkvote på 12 000 tonn vassild, og all fangst av vassild i NØS avregnes denne totalkvoten. Av dette er det avsatt 20 tonn vassild til forskningsfangst og 300 tonn til bifangst ut ifra forventet bifangst i fisket etter kolmule og øyepål i 2014. Totalkvote til utdeling blir etter disse avsetningene på 11 680 tonn.

2.2.2. Avviklingen av fisket

Fartøy som er tildelt vassildtrållatelse i medhold av forskrift av 13. oktober 2006 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst § 2-24, kan delta i direktefisket etter vassild i Norges økonomiske sone.

På grunn av fare for innblanding av sild, samt at industrien er opptatt med produksjon av sild i januar og et godt stykke ut i februar ble oppstartsdatoen for fisket etter vassild satt til 17. februar.

Fisket var fra årets start regulert med maksimumkvoter på 520 tonn vassild per vassildtråltillatelse. Dette er en reduksjon på 30 tonn sammenlignet med 2013. På bakgrunn av at det i september ble klart at det ville stå igjen et begrenset kvantum av avsetningen til bifangst ble maksimumkvotene økt til 620 den 23. september. Per 13. oktober står det igjen 191 tonn av den totale kvoten på vassild. 11 614 tonn er registrert i et direktefiske nord for 62°N, mens 194 tonn er registrert som bifangst.

Tabell 2: Fordeling av fangst i 2014

	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)
Ordinær kvote vassildtrål	11 680	11 614	66
Bifangst (inkl. vassildtrål sør for 62°N)	300	194	106
Forskning	20	0	20
Totalt	12 000	11 809	191

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 13. oktober 2014.

Regulering av fisket etter vassild har en usikkerhetsfaktor knyttet til antall deltagende fartøy. For årene 2009, 2010, 2011, 2012 og 2013 er det registrert fangst på henholdsvis 19, 20, 21, 24 og 25 vassildtråltillatelser med varierende grad av kvoteutnyttelse. Maksimumkvoten i 2014 ble satt med utgangspunkt i deltakelsen i 2013, samt utviklingen i fisket de foregående årene.

I år er det registrert fangst på 26 fartøy, hvorav 23 av fartøyene har utøvet et direktefiske etter vassild. Antall fartøy som har drevet direktefiske etter vassild er derfor på samme nivå som i 2013. I 2014 er det imidlertid fisket over 200 tonn på 23 tillatelser, mot 21 tillatelser i 2013. Dette kommer blant annet av at enkelte fartøy som tradisjonelt ikke har fisket vassild, men som har vassildtråltillatelse, har benyttet seg av leiefartøyordningen i påvente av nybygg. Leiefartøyene som har blitt benyttet har da fisket vassild.

Tabell 3: Antall fangster per rettighet og maksimumkvote i årene 2009-2014

Antall fangster fordelt på rettighet	2009	2010	2011	2012	2013	2014
All fangst	22	22	22	24	25	26
Fangst over 100 tonn	18	18	19	21	21	23
Fangst over 300 tonn	18	16	19	20	20	22
Fangst over 500 tonn	18	16	14	17	20	17
Maksimumkvote ved årets start	600	600	500	600	550	520

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 13. oktober 2014.

I 2014 er det blitt omsatt 1 961 tonn (1 205 tonn i 2013) vassild gjennom Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag og 9 656 tonn (10 773 tonn i 2013) gjennom Norges Råfisklag.

Tabell 4: Fangst av vassild fordelt på de første fem månedene i periode 2006 -2014

Leveringsmåned	Fangst (tonn)								
	2006	2007	2008 ¹	2009 ¹	2010 ¹²	2011 ¹²	2012 ¹²	2013 ²	2014 ²
Januar	0	11	0	0	0	0	0		
Februar	803	800	693	1 912	1 424	1 693	1 932	938	822
Mars	6 737	6 956	6 409	4 075	1 342	3 263	4 184	6 639	6 275
April	8 753	2 092	2 663	4 029	6 781	3 603	5 471	4 026	3 308
Mai	1 292	88	141	197	685	518	0	36	1 211
Totalt	17 585	9 947	9 906	10 213	10 232	8 784	11 588	11 297	11 616

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 13. oktober 2014.

¹ For 2008 til og med 2012 - fangst første periode.

² For 2010 til og med 2014 - fangst i hele NØS

Vassildfisket i 2014 er per 13. oktober ikke stoppet.

Det er hittil i 2014 registrert 192 tonn vassild som bifangst sør for 62°N. Bifangstene ble hovedsakelig registrert i juni og august, men det har også blitt registrert 30 tonn bifangst i oktober.

2.2.3. Bifangst i fisket etter vassild

I reguleringsmøtet høsten 2013 ble det vist til at det tidvis på enkelte felt hadde vært et problem med bifangst under vassildfisket. Inspektører fra Kystvakten og Fiskeridirektoratet hadde avdekket stor innblanding av blant annet uer, sei og hyse. På bakgrunn av sluttseddeldata kan Fiskeridirektoratet konstatere at det har vært landet betydelige kvantum bifangst av hyse, sei og uer også i 2014, og en vil derfor foreta en ytterligere gjennomgang og kartlegging av bifangstproblematikken i vassildfisket. Basert på denne gjennomgangen og erfaringer fra fisket i 2015 vil Fiskeridirektoratet kunne innføre begrensninger i vassildfisket fra og med 2016.

Fiskeridirektoratet vil også observere fiskeriet i kommende sesong og fortløpende vurdere behovet for ytterligere tiltak for å begrense innblandingen. Fiskeridirektoratet minner om at det er oppmalingsforbud på arter som sei, uer og hyse og presiserer at næringen plikter å følge opp det generelle kravet om at konsumfisk blir tatt vare på og at den blir landet og omsatt til konsum. I praksis betyr det at konsumfisken sorteres ut og holdes adskilt om bord slik at den kan brukes til anvendelse konsum når landing skjer.

3 RAMMEVILKÅR FOR REGULERINGEN AV FISKET I 2015

3.1 BESTANDSSITUASJONEN

Havforskningsinstituttet skriver følgende i sitt forvaltningsråd:

De norske fangstene består av ungfisk, og fisk 20 år og eldre er nesten fraværende i fangstene (Figur 3-6). En har tidligere vært betenkt over at alders- og lengdefordelingen i fangstene er langt mer begrenset enn i forskningsdata fra 1980-tallet, da direktefisket etter vassild startet. Dette kan skyldes at fiskeriene i hovedsak ser ut til å foregå relativt grunt, mens toktdata viser at størrelsen på vassilda øker med økende dyp. Toktene kartlegger forekomstene mer helhetlig, inkludert dypere farvann, og større og eldre vassild forekommer fremdeles i tokt fra nyere tid (Figur 7-9).

Lengde- og aldersdata fra fiskeriene i 2009-2014 viser altså en snevrere fordeling og mindre gjennomsnittslengde enn det en ser i toktene. Samtidig ser lengdefordelingen i fiskeriene ut til å være stabil i perioden 2009-2014. Generelt sett kan en forvente en viss nedgang i størrelse etter at fiskerier starter, som så stabiliseres med årene så lenge det ikke drives overfiske.

Tidsserien av akustiske biomasseestimer er fremdeles for kort for analyse av trender, og en skal være veldig forsiktig med å vektlegge estimer av biomasse i enkelte år. Med disse forbehold kan en likevel si at estimert mengde i toktene 2009, 2012 og 2014 ikke gir grunn til mistanke om at dagens fangster fører til nedgang i vassildforekomstene.

Ut fra samlet vurdering av et begrenset datagrunnlag ser vassild ut til å tåle det fangsttrykk som har vært de senere år, men en bør av føre-var hensyn ikke overskride det nivået.

På bakgrunn av ovennevnte anbefaler Havforskningsinstituttet at fangst av vassild i norsk sone ikke overskrider 12 000 tonn i 2015.

4 REGULERING AV FISKET ETTER VASSILD I 2015

Fiskeridirektøren legger til grunn at reguleringen av fisket etter vassild også i 2015 omfatter hele Norges økonomiske sone.

4.1 TOTALKVOTE

Havforskningsinstituttets råd for de foregående årene har vært på 10 000 tonn. I disse årene har imidlertid den norske kvoten blitt satt til 12 000 tonn. Ut ifra de tilgjengelige data som Havforskningsinstituttet benytter i sine analyser ser det ut til at dette ikke har medført en nedgang i bestanden, og at bestanden tilsynelatende har tålt at slikt fisketrykk. Fiskeridirektoratet støtter Havforskningsinstituttet i at en av føre-var hensyn ikke bør overskride den anbefalte kvoten på 12 000 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår en totalkvote på 12 000 tonn vassild i Norges økonomiske sone.

I likhet med i inneværende år er det i 2015 lagt opp til at forskning og overvåking ikke skal finansieres gjennom tildeling av forskningskvoter, men gjennom en generell forskningsavgift på førstehåndsomsetningen. Fiskeridirektøren legger til grunn at det vil være behov for forskningskvoter i enkelte tilfeller, for eksempel for å dekke uunngåelig fangst ved bruk av

forskningsfartøy til gjennomføring av forskning, praktiske redskapsforsøk og lignende. Behovet for disse avsetningene er ikke endelig avklart, men det legges til grunn at behovet i 2015 vil være det samme som for 2014.

Avsetningen til bifangst må ses i sammenheng med forventet aktivitet i fiskerier med småmasket trål. Dette er i hovedsak fisket etter kolmule og øyepål. Kvoterådet på kolmule ligger på samme nivå som for 2014. Det pågår imidlertid diskusjoner mellom kyststatene om både nivå på totaluttak av kolmule i 2015, hvilke andeler hvert enkelt land skal tildeles for 2015, samt eventuell soneadgang i hverandres soner. Det er derfor usikkert hvor stor den norske kvoten på kolmule for 2015 vil bli, samt i hvor stor grad denne kvoten vil bli fisket i norsk økonomisk sone.

I oktober 2014 kom ICES med råd om at totalfangsten av øyepål i 2015 ikke burde overstige 326 000 tonn. Dette rådet blir oppdatert i juni 2015. Den norske kvoten av øyepål avhenger også av hvor mye øyepål Norge bytter til seg i de bilaterale forhandlingene, men det synes klart at den norske kvoten av øyepål ser ut til å bli betraktelig høyere i 2015 enn i 2014. Selv om fangsten av øyepål hittil i år er langt lavere enn den norske kvoten åpner opp for, er det sannsynlig at en betraktelig høyere kvote i 2015 vil bidra til økt fangst. Dette er imidlertid et usikkerhetsmoment all den tid kvoteutnyttelsen i øyepålfisket i NØS har vært lav over flere år.

Med utgangspunkt i det ovenstående er det stor usikkerhet knyttet til aktiviteten i fisket med småmasket trål, og dermed potensiell bifangst av vassild, i 2015. Dersom det blir en høy aktivitet i både kolmule- og øyepålfisket er Fiskeridirektoratet av den oppfatning at avsetningen til bifangst i 2015 bør holdes på samme nivå som i 2014.

Tabellen under viser fangst av vassild fordelt på direktefiske og bifangst i årene 2010-2014

Tabell 5: Fangst av vassild fordelt på direktefiske og bifangst i årene 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Vassildtrålfangst (t)	11 684	11 466	11 824	11 698	11 609
Bifangst (t) nord for 62°N	13	9	65	11	8
Bifangst (t) sør for 62°N	418	225	16	259	192
<i>Herav fangst (t) fra vassildtrålere</i>	36	105	0	20	5
Totalt (tonn)	12 115	11 700	11 893	11 968	11 808

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 13. oktober 2014

Fiskeridirektøren foreslår at det av totalkvoten på 12 000 tonn avsettes 300 tonn til bifangst i 2015.

4.2 DELTAKELSE I FISKET

Det er ikke knyttet størrelsesbegrensning til hvilke fartøy som kan tildeles vassildtråltillatelse. Det har derfor vært stor variasjon i fartøyenes størrelse og kapasitet.

Per 13. oktober 2014 er det ifølge Fiskeridirektoratets Konesjons- og deltakerregister totalt 31 vassildtråltillatelser, hvorav 29 av disse er aktive tillatelser.

4.3 ÅPNINGSDATO

I fisket etter vassild har det vært et ønske om å forskyve sesongen utover i tid siden industrien er opptatt med produksjon av sild i januar, samt at det er et ønske å redusere faren for innblanding av sild. Med bakgrunn i dette ønsket har oppstartdatoen siden 2008 vært senere enn 1. januar. Tall fra 2014 viser også at problemene med bifangst av hyse og uer fortsetter utover våren og enda i april/mai ser en bifangst av gyteklar hyse, samt sei, uer og kolmule. Det er en tendens til at mengden avtar jo lengre ut på året en kommer.

På grunn av fare for innblanding av sild, samt at industrien er opptatt med produksjon av sild i januar og et godt stykke ut i februar, tilrådes det fortsatt å ha en senere åpningsdato i fisket etter vassild i 2015. En hensiktsmessig dato kan da være mandag 16. februar.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter vassild åpnes 16. februar 2015.

4.4 MAKSIMALKVOTE OG EVENTUELL FARTØYKVOTE

Vassildfisket i 2015 bør reguleres slik at man unngår kappfiske, samt at en sikrer industrien en jevn råstofftilførsel. Fisket etter vassild har tradisjonelt vært regulert med like maksimalkvoter.

Som tidligere nevnt var det for årene 2009, 2010, 2011, 2012 og 2013 registrert fangst på henholdsvis 19, 20, 21, 24 og 25 vassildtråltillatelser med varierende grad av kvoteutnyttelse. I inneværende år har deltakelsen vært på nivå med deltakelsen i 2013, men det er registrert noe høyere kvoteutnyttelse hos de deltakende fartøy.

Fiskeridirektoratet har mottatt innspill om at det er ønskelig med fartøykvoter for fartøy med vassildtråltillatelse og at det gis et maksimalkvotetillegg utover fartøykvotene. Dette begrunnes med at det er ønskelig å unngå kappfiske. Utover dette kan en løsning med fartøykvoter medføre at fisket vil foregå også i andre perioder enn i vårmånedene.

Fiskeridirektøren støtter dette forslaget og vil, blant annet med utgangspunkt i ønsket om å unngå et kappfiske, foreslå at det innføres en garantert kvote med et maksimalkvotetillegg.

Fiskeridirektøren foreslår at det innføres garanterte kvoter med et maksimalkvotetillegg i fisket etter vassild i 2015.

En garantert kvote må ta utgangspunkt i samtlige vassildtråltillatelser. For de 16 fartøyene som hittil i år har fisket opp sine maksimalkvoter var det et gjennomsnittlig overfiske på 21 tonn. Et slikt overfiske må det også tas hensyn til ved utdeling av fartøykvoter. Dersom

deltakelsen i 2015, samt overfisket for de fartøyene som fisker sine kvoter, blir tilsvarende som i inneværende år, tilsier dette at fartøykvotene må underreguleres med 3 %. Dette vil gi fartøykvoter på 365 tonn.

En reguleringsform med garanterte kvoter i bunn innebærer at maksimalkvotene må reduseres noe fra inneværende år som følge av at det ved et eventuelt stopp i fiske må tas hensyn til de resterende fartøykvotene. Ut ifra deltakelsen de foregående år virker det nærliggende å ta utgangspunkt i at 23 fartøy vil delta i et direktefiske i 2015. I tillegg må det tas hensyn til eventuelt overfiske utover maksimalkvotene. Dette tilsier at maksimalkvotene i 2015 skal settes til 500 tonn. Dette tilsvarer en overregulering basert på alle vassildtråttillatelser på 32,7 %.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes garanterte kvoter i fisket etter vassild i 2015 på 365 tonn. Maksimalkvotene settes til 500 tonn.

Fiskeridirektøren kan endre/oppheve maksimalkvoten dersom utviklingen i fisket skulle tilsa dette.

Dersom det i stedet velges en løsning med kun maksimalkvoter slik som i inneværende år tilsier årets erfaring at en maksimalkvote på 520 tonn kan være hensiktsmessig. Dette tilsvarer en overregulering på 38 %.

Maksimalkvoten må ses i sammenheng med forventet deltakelse. I tabell 6 vises utviklingen i deltakelsen i fisket de siste fem årene. Deltakelsen og kvoteutnyttelsen i 2013 og 2014 var høyere enn den har vært i de foregående år.

Tabell 6: Antall fangster per rettighet og maksimalkvote i årene 2010-2014

Antall fangster fordelt på rettighet	2010	2011	2012	2013	2014
All fangst	22	22	24	25	26
Fangst over 100 tonn	18	19	21	21	23
Fangst over 300 tonn	16	19	20	20	22
Fangst over 500 tonn	16	14	17	20	16
Maksimalkvote ved årets start	600	500	600	550	520

Kilde: Fiskeridirektoratets Konesjons- og deltagerregister per 14. oktober 2014